

Handläggare
Barbara Ahlmark

Till
Äldrenämnden den 24 oktober 2017

Informationssäkerhet för äldrenämnden

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande om informationssäkerhet.

Ann-Christine Hansson
Förvaltningschef

Sammanfattning

Äldrenämndens verksamhet bedrivs i ständigt växande utsträckning i digitala miljöer som kan störas genom allt ifrån driftfel till hackare och cyberattacker. Informationstörningar kan göra äldrenämndens verksamhet sårbar.

Därför är det viktigt att äldreförvaltningen uppfyller informationssäkerhetskrav från Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) samt hanterar informationssäkerhet i enlighet med Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram och stadsövergripande riktlinjer för informationssäkerhet.

Det är också viktigt att äldreförvaltningen hanterar information i enlighet med EU:s nya Dataskyddsförordning som ersätter den svenska personuppgiftslagen från 2009, samt NIS-direktivet (Nationell strategi för samhällets information och cybersäkerhet) när dessa träder in.

Bakgrund

Informationssäkerheten är en av grundpelarna för rättsstaten och är ett skydd för ett demokratiskt samhälle.

Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) har nyligen konstaterat att svenska myndigheter arbetar alltmer i digitala miljöer och deras verksamheter kan därför störas. Dataintrång, hot, olyckor, händelser, cyberattacker, falska nyheter och desinformation sprids fort genom sociala medier och andra kommunikationskanaler. Dessa utgör ett hot mot det svenska samhället, t.ex. mot de statliga och kommunala myndigheterna.

Detta kräver ett systematiskt arbete med informationssäkerhet inom myndigheten, men även externt mot omvärlden och kan ske i samverkan med andra myndigheter, organisationer, akademien, näringslivet och kunder.

Falsk information, alternativa fakta och annan desinformation som cirkulerar runt i massmedia kan vilseleda och ibland uppfattas som riktiga fakta.

Desinformation kan också riktas direkt mot exempelvis äldreförvaltningen i form av inkomna skrivelser, klagomål med falska uppgifter eller så kallade alternativa fakta och som utnyttjar den kommunala myndighetens formella sätt att hantera inkomna handlingar. Detta för att exempelvis generera processer som leder till att ”tvätta rent” och skapa legitimitet åt en sådan falsk information eller omvandla alternativa fakta till ”sanna” fakta.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i staben och behandlades på förvaltningsgruppen den 18 oktober 2017.

Ärendet

En laglig och korrekt hantering av personuppgifter i kommunala verksamheter utgör en väsentlig del av informationssäkerhet.

Stockholms stad är landets största kommun har sedan länge arbetat aktivt för att säkra information inom stadens samtliga nämnder och bolag.

*Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016
(KFKS dnr 307-643/2012)*

Alla som hanterar information har ett ansvar att upprätthålla informationssäkerhet i enlighet med stadens gällande riktlinjer och ge all information adekvat skydd.

Förvaltningarna i staden ska ha egna informationssäkerhets-
samordnare som samordnar informationssäkerhetsarbetet inom den
egna nämnden.

*Stadsledningskontorets Riktlinje informationssäkerhet
(KFKS dnr 307-1396/2014)*

Information utgör en av Stockholms stads viktigaste resurser.
Staden förfogar över stora mängder information som är skapad,
lagrad, förvarad och bearbetad genom århundraden.
Kunskap och kompetens hos stadens medarbetare är också en viktig
informationskälla. Den samlade informationen som staden ansvarar
för måste skyddas. Hot mot stadens information förekommer i olika
former, till exempel bränder, vattenläckor, stölder, förfalskning och
bedrägerier. Även IT och internet drabbas av samma sorts
kriminalitet som finns utanför den digitala världen.

IT i staden har utvecklats från att vara ett stöd till en förutsättning
för att klarverksamheterna.

Det är därför viktigt att stadens förvaltningar kan genomföra sina
uppgifter även vid en kris eller när informationssystemet inte
fungerar.

Att hålla god ordning på information är viktigt för allmänhetens rätt
till insyn i den kommunala förvaltningen.

Informationssäkerhet syftar till att minska risker för, eller
konsekvenserna av, uppkomna eller identifierade hot mot den
information staden är skyldig att skydda.

EU:s Dataskyddsförordning och hantering av personuppgifter

EU har antagit en ny dataskyddsförordning som inför gemensamma
och obligatoriska för alla EU-länder regler för hantering av
personuppgifter. Den nya dataskyddsförordningen skärper kraven
på säkerhetsåtgärder vid hantering av personuppgifter. Den träder i
kraft den 25 maj 2018 och kommer att ersätta den svenska
personuppgiftslagen från 1998.

*NIS-direktivet (informationssäkerhet för samhällsviktiga och
digitala tjänster)*

EU:s Direktiv (2016/1148) kallat NIS-direktivet föreslår åtgärder
för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och
informationssystem i hela unionen. Detta innebär att krav på
informationssäkerhet, tillsyn och it-incidentrapportering införs i sju
olika sektorer samt för leverantörerna av digitala tjänster. De sju
sektorer som direktivet omfattar är: energi, transporter,
bankverksamhet, finansmarknadsinfrastruktur, hälso- och

sjukvårdssektorn, leverans och distribution av dricksvatten samt digital infrastruktur.

MSB tar i sitt remissvar upp att det behövs tydligare krav på att man ska arbeta systematiskt och riskbaserat med informationssäkerhet. MSB föreslår att absolut sekretess ska införas för it-incidentrapporter, särskilt för de känsligaste uppgifterna, samt att tillsyn över statliga myndigheters informationssäkerhetsarbete också införs.

Förvaltningens förslag

Äldrenämndens verksamhet bedrivs i växande utsträckning i digitala miljöer som kan störas genom allt ifrån driftfel till hackare och cyberattacker. Något som kan göra äldrenämndens verksamheter sårbara. Därför är det viktigt att äldrenämnden har en god kännedom om förvaltningens hantering av informationssäkerhet.

Äldrenämnden har utsett nämndsekreterare till nämndens personuppgiftsombud för hantering av personuppgifter i äldrenämndens verksamhet i enlighet med personuppgiftslagen (SFS 1998:204).

Förvaltningschefen har den 2017-05-05 utsett nämndsekreteraren även till lokal informationssäkerhetssamordnare för äldreförvaltningen.

Äldreförvaltningen föreslår därmed att äldrenämnden godkänner hantering av informationssäkerhet i enlighet med tjänsteutlåtandet och i bilaga: Äldrenämndens anvisningar för informationssäkerhet.

Bilaga:

1. Äldrenämndens anvisningar för informationssäkerhet